

Bratislav Ljubišić

ŽELJKA MOMIROV – In the magnifying glass

Umetnički paviljon Cvijeta Zuzorić, 1–15. decembar 2006.

Današnji umetnik mora da ima stalno na umu misao kako stvara za sve, naročito za vreme u kojem ga neće biti. Jednostavno, umetnik je primoran da se sa sopstvenom idejom probija kroz vreme računajući da će ga poslužiti sreća. U najboljem slučaju, negde pred kraj karijere–onog stanja kada je u naponu snage i razumevanja okoline u kojoj je smešten njegov životni habitus–može da mu se dogodi priznanje. Sa njim će biti večan ali samo u svojim mislima, jer drugi misle uvek o nečemu drugom. Tako imamo nepoznatog graditelja Milanske katedrale koja je u sebi sjedinila nekolike stilove jer se gradila nekoliko vekova. Ko je u svemu tome dobitnik–uzaludno je tražiti odgovor. Ali,

jedno je jasno: kada se pojavila ideja o prostornoj reorganizaciji crkve, kada je tešku građevinu opterećenu fortifikacijskim zidovima smenila gotika sva u vitkosti, organizovanom i uobličenom svetlu, a to je najvažnije, prostorom u kojem se jedinka oseća poput mrava, stvar je dovedena do kraja. Čovek je dizajniran tako da je postao obična mrvica u svetu važnih nebesnih poslova. Mora da prihvati činjenicu da se sve događa mimo njega.

Ovo sam ispričao kako bi shvatili da je i današnji čovek mrvica koja se ponekad usudi da digne glavu i glas. U najvećem broju slučajeva on je običan podatak sa registarskim brojem. Ono što se zove ličnost–već je priča druge vrste. I današnji skulptor počinje od te istine. Željki Momirov je jasno da je insistiranje na prostornoj organizaciji ustvari potraga za dvostrukim identitetom–svojim i mogućim, posmatračevim. A on je krajnje nepredvidljiv.

Jeste da je umetnica upotrebila materijale koji su savremeni u

---

graditeljstvu: staklo, čelik, drvo, beton. Naravno i osvetljenje koje je takođe materijal sa kojim valja ozbiljno računati. I u sve to, ugrađivala je ornament, neke estetizovane oblike i organizaciju prostora. O tome su u školi za umetnički obrt i dizajn zvanu "Bauhaus", ozbiljni profesori i umetnici ozbiljnim studentima ozbiljno predavali. I da su time ostavili znatan trag. Dokaz je i ova izložba. I kao što je arhitekta Milanske kate-

drale stvarao i definisao prostor za nekog nepoznatog, a običnog korisnika, tako i današnji umetnik čini isto. U tome i jeste paradoks savremene umetnosti: ona postoji milenijima jer se koristi večnim sredstvima. To joj je omogućeno jer je istovremeno i nauka i igra. Izložba koja je pred nama upravo to ističe: jeste u pitanju ličnost stvaraoca, ali se ne sme zaboraviti ni ličnost posmatrača.
